

VOLİN (1882 Voronej-1945 Paris): Asıl adı Vsevolod Mihayloviç Eyhenbaum'dur. Doktor olan anne ve babasının sağladığı liberal ve ekonomik bakımdan rahat sayılabilecek bir ortamda iyi bir eğitim aldı. Daha çocukluğunda Almanca ve Fransızca'yı anadili gibi konuşuyordu. 1904'te Petersburg'ta hukuk okurken SR (Sosyalist Devrimci) partisine girdi. 1905'te Papaz Gapon'un başını çektiği ünlü "Kanlı Pazar" olaylarına ve bilahare Petersburg Sovyeti'nin kuruluş çalışmalarına katıldı. Üniversiteyi bırakmak zorunda kaldı, tutuklandı. 1907'de Paris'e kaçtı ve 1911'de anarşist fikirlerle tanıştı. I. Dünya Savaşı sırasındaki savaş karşıtı eylemleri yüzünden ailesini Paris'te bırakarak ABD'ye kaçmak zorunda kaldı. 1917 Şubat Devrimi'nden sonra Rusya'ya geri döndü. Petrograd'da anarko-sendikalist *Golos Truda* [Emeğin Sesi] gazetesinin redaktörlüğünü yaptı. Ekim Devrimi'nden sonra Bolşevik yönetime karşı eleştirel tavır takındı. Almanlarla yapılan Brest-Litovsk antlaşmasına karşı çıktı. Anarşist *Nabat* [Çan] gazetesini yönetti. Ukrayna'da Denikin'in Beyaz ordularına karşı savaştı. 1919'da Mahno hareketine katıldı. 1920'de Bolşeviklerce hapse atıldı. 1921'de Mahnocularla yapılan anlaşma gereğince serbest bırakıldı. Ama sonra tekrar tutuklandı. Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi'nin müdahalesiyle serbest bırakılarak sınır dışı edilmesine imkân sağlandı. 1922'de Berlin'e iltica etti. 1925'te Paris'e yerleşti. Sébastien Faure'un *Anarşist Ansiklopedi*'sine katkıda bulundu. Bolşevizme, Stalinizme ve Avrupa'da yükselen faşizme, özellikle Nazizme karşı mücadele etti. Anarşistler arasındaki çekişme ve çatışmaların içinde bulundu. Genel eğilimi "anarşist sentez" diye anılan bütün anarşist renkleri (liberterler, anarko-sendikalistler, bireyselciler, vs.) kucaklayan bir birliktelik yaratmak yönündeydi. Fransızca olarak *Bilinmeyen Devrim* adıyla kaleme aldığı ve bugün bir klasik olmuş olan eseri ölümünden sonra 1947 yılında yayımlandı.

Ayrıntı: 1126
Ağır Kitaplar: 40

Bilinmeyen Devrim
Rusya 1917-1921
Volin

Kitabın Özgün Adı
La Révolution Inconnue
Russie 1917-1921

Fransızcadan Çeviren
Erden Akbulut

Yayıma Hazırlayan
Bülent Tanatar

Son Okuma
Emre Tansu Keten

Bu kitabın Türkçe yayım hakları Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Fotoğrafi
Michael Nicholson / Corbis via / Getty Images Turkey

Kapak Tasarım
Orhan Deliorman

Dizgi
Esin Tapan Yetiş

Baskı ve Cilt
Ali Laçin - Barış Matbaa-Mücellit
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No. 286
Topkapı/Zeytinburnu - İstanbul - Tel. 0212 567 11 00
Sertifika No: 33160

Birinci Basım: Kasım 2017

Baskı Adedi 1000

ISBN 978-605-314-233-1
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI

Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No.: 3 Çağaloğlu - İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 - 01 - 05 Faks: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

twitter.com/ayrintiyayinevi

facebook.com/ayrintiyayinevi

instagram.com/ayrintiyayinlari

Bilinmeyen Devrim

Rusya 1917-1921

Volin

"AĞIR" KİTAPLAR DİZİSİ

- KİTLE VE İKTİDAR
Elias Canetti
- İNSANLIĞIN MAHREM TARİHİ
Theodore Zeldin
- RUJ LEKESİ
Yirminci Yüzyılın Gizli Tarihi
Greil Marcus
- BİZİ 'BİZ' YAPAN HİKÂYELER
Kendimizi Yaratma Üzerine Bir Deneme
William Lowell Randall
- MARKSİZM, AHLAK VE
TOPLUMSAL ADALET
R. G. Peffer
- İMPARATORLUK
Michael Hardt & Antonio Negri
- DİSİPLİN
Askeri İtaat Üretiminin Sosyolojisi ve Tarihi
Ulrich Bröckling
- HEP YUVAYA DÖNMEK
Ursula K. LeGuin
- AHLAKİ PROTESTO SANATI
Toplumsal Hareketlerde Kültür,
Biyografi ve Yaratıcılık
James M. Jasper
- KAMUSAL İNSANIN ÇÖKÜŞÜ
Richard Sennett
- CAZ KİTABI
Ragtime'dan Fusion ve Sonrasına
Joachim-Ernst Berendt
- KURTLARLA KOŞAN KADINLAR
Vahşi Kadın Arketipine Dair Mit ve Öyküler
Clarissa Pinkola Estés
- CİNSELLİĞİN TARİHİ
Michel Foucault
- SEKS İSYANLARI
Toplumsal Cinsiyet,
Başkaldırı ve Rock'n'roll
Simon Reynolds & Joy Press
- SÜRÜDEN DEVLETE
Toplumsal Bağ Üzerine
Psikanalitik Deneme
Eugène Enriquez
- ÇOKLUK
İmparatorluk Çağında Savaş ve Demokrasi
Michael Hardt & Antonio Negri
- BİR AHLAK KURAMI
Genel Etik & Bir Ahlak Felsefesi &
Bir Kişilik Etiği
Agnes Heller
- TARİH BOYUNCA KENT
Kökenleri, Geçirdiği Dönüşümler
ve Geleceği
Lewis Mumford
- AÇIKLAMALI DÜZÜLKE
Çok Boyutlu Bir Macera
Edwin A. Abbott
- ÇİÇEKLERİN KÜLTÜRÜ
Jack Goody
- ORTAK ZENGİNLİK
Michael Hardt & Antonio Negri
- KÜRESEL DÜNYA
George Ritzer
- KARANLIĞIN KÜLTÜRLERİ
Bryan D. Palmer
- SİYASAL BİLİNÇDİŞİ
Fredric Jameson
- TATLI ŞİDDET
Trajik Kavramı
Terry Eagleton
- ELEŞTİREL PSİKOLOJİ
Dennis Fox & Isaac Prilleltensky & Stephanie Austin
- FAŞİST İDEOLOJİNİN DOĞUŞU
Zeev Sternhell
- MEDYAYA KARŞI
George Gerbner
- DİYALEKTİK İMGELEM
Martin Jay
- ELEŞTİRİNİN ANATOMİSİ
Northrop Frye
- SÖMÜRGE VE KÖLELİK
Öteki Üzerine Seçme Yazılar
Alexis de Tocqueville, Lütfi Sunar
- ALMAN SOSYOLOJİSİNİN
FELSEFİ TARİHİ
Frédéric Vandenberghe

İçindekiler

Volin.....	9
Giriş.....	15
Önsöz.....	17

Birinci Kitap Devrim'in Doğuşu, Büyümesi ve Zaferi (1825-1917)

Birinci Kısım: Ön Koşullar (1825-1905).....	23
Birinci Bölüm: XIX. Yüzyıl Başlarında Rusya Devrim'in Doğuşu.....	23
İkinci Bölüm: Baskı, Sopa ve İflas Yine de Evrim (1825-1855).....	28
Üçüncü Bölüm: Reformlar-Devrimin Yeniden Yükselişi “Çarlığın Yenilgisi” ve Devrimci Yenilgi Gericilik (1855-1881).....	37
Dördüncü Bölüm: Yüzyılın Sonu-Marksizm-Hızlı Evrim Yine de Gericilik (1881-1900).....	43
Beşinci Bölüm: XX. Yüzyıl-Hızlanmış Evrim Devrimci İlerlemeler-Teselliler (1900-1905).....	47
İkinci Kısım: Sarsıntı (1905-1906).....	57
Birinci Bölüm: Gapon Efsanesi İlk Genel Grev.....	57
İkinci Bölüm: “Sovyetler”in Doğuşu.....	73
Üçüncü Bölüm: Uğursuz Savaş Bir Devrimci Grevin Zaferi.....	85
Dördüncü Bölüm: Devrimin Yenilgisi Sarsıntının Bilançosu.....	89
Beşinci Bölüm: “Mola” (1905-1917).....	98

Üçüncü Kısım: Patlama (1917).....	103
Birinci Bölüm: Savaş ve Devrim.....	103
İkinci Bölüm: Devrimin Zaferi.....	109
Üçüncü Bölüm: Sosyal Devrime Doğru.....	112
Dördüncü Bölüm: Sosyalist Bir Hükümete Doğru. Sosyalizmin Sefaleti.....	120
Beşinci Bölüm: Bolşevik Devrimi	130

İkinci Kitap Bolşevizm ve Anarşizm

Birinci Kısım: Devrimle İlgili İki Fikir.....	137
Birinci Bölüm: Sosyal Devrimle İlgili Karşıt Anlayış	137
İkinci Bölüm: Bolşevik Anlayışın Nedenleri ve Sonuçları.....	144
İkinci Kısım: Ekim Devrimi Etrafında	167
Birinci Bölüm: Ekim Öncesinde Bolşeviklerin ve Anarşistlerin Tutumu.....	167
İkinci Bölüm: Ekim Devrimi Karşısında Anarşistlerin Konumu	174
Üçüncü Bölüm: Anlaşmazlığın Diğer Birkaç Noktası.....	175
Dördüncü Bölüm: Birkaç Değerlendirme.....	178
Üçüncü Kısım: Ekim'den Sonra.....	185
Birinci Bölüm: Bolşevikler iktidarda Bolşevikler ile Anarşistler Arasındaki Anlaşmazlıklar	185
İkinci Bölüm: Ölümçül Yokuş	197
Üçüncü Bölüm: Anarşist Örgütler	215
Dördüncü Bölüm: Rus Devriminde Bilinmeyen (anarşist) Basın: Sesi, Mücadeleleri, Sonu	218
Beşinci Bölüm: Birkaç Yaşanmış Olay	234
Dördüncü Kısım: Bastırma	247
Birinci Bölüm: Hazırlıklar.....	247
İkinci Bölüm: Başlangıç.....	249
Üçüncü Bölüm: Furyanın Ortasında	251
Dördüncü Bölüm: Lev Çorniy ve Fanya Baron Olayı	257
Beşinci Bölüm: Lefèvre, Vergeat, Lepetit Olayı	259
Altıncı Bölüm: Yaşadığım Bir Olay	262
Yedinci Bölüm: Nihai Anlaşma	269
Sekizinci Bölüm: Boğucu Ortam	272
Dokuzuncu Bölüm: "Delegasyonlar" Numarası	276
Onuncu Bölüm: Bolşevik "Adalet"	281

Beşinci Kısım: Bolşevik Devlet	
Birinci Bölüm: Devletin Niteliği.....	289
İkinci Bölüm: İşçilerin Durumu.....	293
Üçüncü Bölüm: Köylülerin Durumu.....	300
Dördüncü Bölüm: Devlet Memurlarının Durumu.....	308
Beşinci Bölüm: Politik Yapı.....	312
Altıncı Bölüm: Genel Görünüm.....	317
Yedinci Bölüm: “Başarılar”.....	320
Sekizinci Bölüm: Karşı-Devrim.....	347

Üçüncü Kitap
Hakiki Sosyal Devrim İçin Verilen Mücadeleler

Önsöz.....	361
Birinci Kısım: Kronştadt (1921).....	363
Birinci Bölüm: Birkaç Coğrafi Kavram.....	365
İkinci Bölüm: Devrimden Önce Kronştadt.....	367
Üçüncü Bölüm: Kronştadt, Devrimin Öncüsü Mücadeleleri - Olumlu Faaliyeti - Etkisi.....	369
Dördüncü Bölüm: Kronştadt, Bolşevik Sahtekârlığın Karşısına Dikiliyor (Mart 1921).....	380
Beşinci Bölüm: Son Sahne.....	440
İkinci Kısım: Ukrayna (1918-1921).....	457
Birinci Bölüm: Ukrayna’da Kitlelerin Hareketi.....	461
İkinci Bölüm: “Mahnocu” İsyân Ordusu’nun Oluşumu.....	480
Üçüncü Bölüm: Denikin’in Taarruzları ve Nihai Çöküş.....	495
Dördüncü Bölüm: Kurtarılmış Bölgelerde Mahnocuların Tutumu.....	541
Beşinci Bölüm: Vrangeli’nin Taarruzu. - Bozguna Uğrayışı.....	570
Altıncı Bölüm: Bolşeviklerin Mahnoculara ve Anarşistlere Karşı Üçüncü ve Son Savaşı.....	580
Yedinci Bölüm: Mahno’nun ve Kimi Yoldaşlarının Akıbeti.....	599
Sonsöz.....	599
Sekizinci Bölüm: Mahnovşçina’nın Dünya Emekçilerine Vasiyeti.....	622
Sonuçlar: I.....	624
II.....	631

YAYINCININ NOTU

Elinizdeki basım 1947'de Volin'in Dostları'nın yayımladığı özgün baskıyı ve uzun süre bilinmeden kalmış ve neden sonra oğlu Léo tarafından bulunmuş sonuç bölümlerini temel almaktadır.

Volin

Vsevolod Mihayloviç Eyhenbaum –daha çok bilinen müstear adıyla Volin– 11 Ağustos 1882 tarihinde Novgorod vilayetinde doğdu.

Hali vakti yerinde olan ailesi –hem babası, hem de annesi hekimdi– ona ciddi bir eğitim sağladı. Çocukluklarından itibaren, erkek kardeşi Boris’le birlikte kendilerine Almanca ve Fransızca öğreten mürebbiyelere emanet edildiler; mürebbiyeler onlara ciddi bir eğitim verdi, her ikisi de bu dilleri Rusça kadar rahat konuşur hale geldiler. Vsevolod daha sonra Voronej ortaokuluna gönderildi ve orta öğrenimini orada bitirdi. Liseden sonra Sankt Peterburg Hukuk Fakültesi’ne kayıt yaptırdıysa da, Sosyalist-Devrimci düşüncenin cazibesine kapılarak kısa süre sonra öğrenimi bıraktı. Bu da onun 1905 yılı olaylarında aktif bir rol almasına neden oldu.

Çar polisi tarafından tutuklanıp cezaevine atılması, ardından da idari bir tedbir olarak sürgüne gönderilmesi bu büyük halk hareketi nedeniyle oldu. 1907’de sürgünden kaçarak Fransa’ya ulaşmayı başardı.

Sosyal hareketle ilgili bilgilerini Paris’te geliştirdi. Bu arada değişik Rus sığınmacı çevrelerine gidip gelmeyi sürdürdü. A. A. Karelin’in etkisiyle Sosyalist-Devrimci partiden ayrıldı ve göçmen Rus anarşist gruplarıyla ilgilenmeye başladı.

1913’te Uluslararası Eylem Komitesi üyesi oldu ve eli kulağındaki savaş tehlikesine karşı Fransız propagandasına katıldı. Faaliyeti 1915’te Viviani-Millerand hükümetinin dikkatini çekti; tutuklandı, savaş sonuna kadar bir toplama kampında tutuldu, sonra da sınırdışı

edilmesine karar verildi. Bunu haber alan Volin saklandı ve Fransız yoldaşların yardımıyla Bordeaux'ya giderek onu ABD'ye götürecek bir yolcu vapuruna tayfa olarak binmeyi başardı. Karısını ve dört çocuğunu Fransa'da bıraktı.

Volin, aylardır, Amerika'ya, anarko-sendikalist bir haftalık yayın olan *Golos Truda*'ya ("Emeğin Sesi") Paris yazıları gönderiyordu. Bu yayın, ABD ve Kanada'daki Rus İşçi Birlikleri Federasyonu'nun resmi organıydı (Federasyon daha o zamanlar alabildiğine güçlüydü zira 10 bini aşkın üyesi vardı).

Volin'i çok sıcak karşıladılar, zira Federasyon'un konferans verecek bir insana, hatibe ihtiyacı vardı. Hemen işe koyuldu ve onun işbirliğinden herkes son derece memnun kaldı; 1905 olayları sırasında Rus basınında da belirtildiği üzere Volin çok iyi bir hatipti. Son derece kolay anlatışı, sözündeki ikna edici ton, imgelerle dolu ve renkli dilinin zarafeti, düşüncesindeki heyecan ve yükseliş, konferanslarına koşu koşu gelen kitleleri ona bağlıyordu. (Nitekim ABD'deki Rus işçi çevrelerinde son derece kalıcı bir iz bırakmıştır.)

Golos Truda'nın yazı kurulu, bu haftalık dergiyi devrimin uğultularının geldiği Sankt Peterburg'a taşımak üzere, Volin'le birlikte 1917'de Rusya'ya hareket etti.

O sıralar, Avrupa'da kalmış Rus anarşistleri (bunlar Kropotkin'in fikirlerinin etkisindeydiler) ile Amerika'ya göç edenler arasında Sankt Peterburg'da bir birleşme çalışması oluşuyordu. Bu önce bir bildiriye ifadesini buldu, ardından Petrograd Anarko-Sendikalist Propaganda Birliği adını alan ve Amerika'daki yayının bir uzantısı olarak görülen *Golos Truda*'nın yayımlanmasına karar veren bir örgütlenme doğdu. Volin, derginin redaktörü seçildi. Ekim hükümet darbesinden sonra *Golos Truda* günlük yayımlanır oldu ve Volin'in yanında bir yazı kurulu oluştu. Ancak o Brest-Litovsk barış görüşmelerinin kesilmesinden sonra gazeteden ayrıldı.

Volin, Fransadan kaçtığından beri görmediği ve bin bir badireyi atlatarak Rusya'ya ulaşmayı başarmış olan karısı ve çocuklarını bulacağını bildiği Bobrov'a gitti. Bobrov'da, şehir Sovyeti'nin halk eğitiminden sorumlu bölümünde çalışan Volin'in hedefi halkın devrimci olayları kavramasıydı. Kısa süre sonra, bölgenin gazetesi *Nabat*'a (Alarm Zili) geçti ve Kursk Konferansı'nı düzenleyenlere katıldı. Konferansta kabul edilecek kararları kaleme almakla ve bütün anarşist meşrep ve eğilimleri için kabul edilebilir olması gereken ve tümünün tek bir örgütte çalışabilmesine olanak verecek bir bildiriye hazırlamakla görevlendirildi. Bütün anarşistlerce kabul edilebilecek

bir programın kaleme alınması olgusu, Volin'in sendikalist, komünist ve bireyci eğilimleri birleştirecek "Anarşist Sentez" fikrini dile getirmesine yol açtı; zira onun görüşüne göre, bu eğilimler anarşizmin üç görünümünden başka bir şey değildi. İkinci Konferanstan sonra Volin Moskovadan ayrılarak merkez organ olan (çünkü Nabat'ın bölgesel basımları da vardı) Kursk'taki *Nabat*'da çalışmaya döndü. Politik hoşgörü döneminde bulunuluyordu. Gazetenin redaksiyonundan sorumlu olan Volin bu görevini yerine getirmek için var gücüyle çalıştı. Ancak Bolşevik gericilik döneminin başlamasıyla özgür basın yasaklandı, anarşistler yakalanıp tutuklandı. İşte Volin'in Mahnocu harekete giriş tarihi bu ana rastlar.

İsyan ordusu bir kültür ve eğitim koluna sahip olduğundan, Volin bu kolun başına geçti ve mitingler, konferanslar, görüşmeler, halka öğütler, bildiriler, afişler ve Mahnocuların istediği diğer her türlü yayının basım işlerini düzenlemekle görevlendirildi. 1919'da Mahno, Volin'i İsyan Askeri Konseyi başkanı seçti; altı ay boyunca bu görevde kendini paralarcasına çalıştı. Görevi olaylarla kesintiye uğradı. Tifüsle boğuşurken 14. Kızıl Ordu tarafından tutuklanarak Moskova'ya götürüldü ve Çeka'ya teslim edildi. Bolşevik hükümet ile Mahno arasındaki askeri anlaşma sayesinde ve Mahno'nun talebi üzerine Ekim 1920'de serbest bırakıldı.

Harkov'a gitti ve *Nabat* Konfederasyonu ile birlikte 25 Aralık'ta toplanacak Anarşist Kongresi hazırlıklarına katıldı. Bu kongre arifesinde Bolşevikler Volin'i ve Mahno ile birlikte çalışmış bir dizi anarşisti tutuklattı. Anarşist hareket korkunç bir baskıyla un ufak edildi ve Mahno'nun ordusunun ele geçirilebilen bölümü kılıçtan geçirildi (bütün bunlar, yine de, ele geçirilemeyen Mahno'nun hâlâ başında yer aldığı isyancı direnişin yaklaşık iki yıl kadar daha süregitmesine engel olamadı). Harkov tutsakları Moskova'ya gönderildi. Volin, önce Butırka, ardından Lefortovo hapisanelerine konuldu. Bu hapisanelerde hepsi Çeka'nın iğrenç şiddetine uğradılar; on buçuk günlük bir açlık greviyle protestoları sürerken beklenmedik bir müdahale nedeniyle açlık grevine son verdiler: Profintern'in [Kızıl Sendikalar Enternasyonalı] bir kongresine katılmak üzere gelmiş olan Avrupalı sendika delegeleri, ömür boyu sürgün koşulluyla [bu koşula uyulmaması durumunda ölüm cezası tehdidiyle] aralarında Volin'in de bulunduğu on tutuklunun özgürlüklerini sağladılar. Hepsi aileleriyle birlikte gitme olanağına sahip oldu.

Almanya'ya geçtikten sonra merkezi Berlin'de bulunan Özgür İşçi Birliği'nin yardımlarından yararlanan Volin, bu Birlik için yoğun

bir biçimde çalıştı; Birlik'in yayımladığı mükemmel *La Persécution contre l'anarchisme en Russie Soviétique* [Sovyet Rusya'da Anarşizme Yönelik Zulüm] broşürünü kaleme aldı, Pyotr Arşinov'un *İstoriya Mahnovskaya dvijeniya* [Mahnocu Hareketin Tarihi] kitabının çevirisini yaptı. Bütün bu süreçte, anarşist sentezin organı olarak yayınlanan Rusça *Anarşist İşçi* adlı haftalık dergisini kurup yönetti.

Parlak hatip Sébastien Faure'un davetiyle görece daha rahat bir yaşama sahip olacağı Fransa'ya gelen Volin, bu eski militanın başlattığı *Encyclopédie anarchiste*'te [Anarşist Ansiklopedi] çalışmayı kabul etti. Ansiklopediye çoğu propaganda broşürü olarak ve yabancı basında, özellikle İspanya'da yeniden basılan dikkate değer incelemeler yazdı. İspanya'daki C.N.T.'nin* önerisi üzerine, onun için Fransızca bir gazete çıkartmayı kabul etti: *L'Espagne antifasciste* [Antifaşist İspanya].

Daha sonraları Paris'ten ayrılarak Nîmes'e, ardından Marsilya'ya yerleşti. İkinci Dünya Savaşı sırasında Marsilya'daydı ve Nazi ordularının Fransa'yı işgalinin sonuçlarından haklı olarak kaygı duydu, zira Hitler karşıtı bir anarşist ve Rus'tu. Mucizevi bir rastlantıyla kendisini tehdit eden felaketten kurtuldu. Ancak savaştan kaynaklanan sefaletin pençesinden kaçamadı: Yoksunluk önce onu bedenen zayıflattı, ardından ağır bir veremle boğuşmak zorunda kaldı ve 18 Eylül 1945'te Paris'te Laennec hastanesinde yaşama gözlerini yumdu. Dostlarının geniş biçimde katıldığı bir törenle Père-Lachaise mezarlığının krematoryumunda yakıldı.

Marsilyadaki uzun süreli oturumu boyunca bu çok önem verdiği *Révolution inconnue* [Bilinmeyen Devrim] kitabını tamamlamaya zamanı oldu; kardeşçe bağlılığımız bugün size onu sunma olanağı veriyor.

“VOLİN'in DOSTLARI”

Not: Umuyoruz ki pek uzak olmayan bir gelecekte *Révolution inconnue*'nün ikinci cildini yayımlayacağız. Bu cilt elinizdeki eserin sonuç kısmını, çok yeni elimize geçtiği için burada veremediğimiz ek belgeleri içerecek ve ayrıca bu cilde hiç basılmamış incelemelerini ve hatta tükenmiş broşürlerinin kimilerinin yeni basımlarını ekleyeceğiz.

* *Confederación Nacional Del Trabajo*: 1910'da Barselonada kurulmuş, anarko-senkalist çizgide, AIT (Uluslararası Emekçiler Birliği) üyesi güçlü bir özerk işçi sendikaları konfederasyonu. (ç.n.)

Bu kitap vicdani bir ödevdir.

Giriş

ZORUNLU BİRKAÇ ÖN NOT

1 . Rus Devrimi dendiğinde şunlar anlaşılabilir: Ya Dekabristlerin [Aralıkçılar] ayaklanmasından günümüze kadar süregelen bütün devrimci hareket; ya yalnızca 1905 ve 1917 yıllarındaki iki ardışık sarsıntı; ya da nihayet, sadece, 1917 büyük patlaması. İncelememizde Rus Devrimi hareketin bütünü (ilk yorum) anlamına gelecektir.

Bu yaklaşım okurun gerek olayların birbirine eklemlenmesini ve bütünü, gerekse SSCB'deki bugünkü durumu anlamasına olanak verecek biricik yöntemdir.

2. Rus Devrimi'nin az çok eksiksiz bir tarihi bir ciltten daha fazlasını gerektirir. Bu, ancak uzun soluklu bir eser olabilir ve aslında gelecekteki tarihçilerin işi olsa gerektir. Burada söz konusu olan az çok özet bir incelemeden ibarettir ve amacı şu şekilde dile getirilebilir: a) hareketin bütünü'nün anlaşılmasını sağlamak; b) hareketin yurtdışında pek az bilinen veya bilinmeyen aslı öğelerinin altını çizmek; c) kimi değerlendirmelere ve çıkarsamalara olanak vermek.

Bununla birlikte, eser ilerledikçe, gitgide daha kapsamlı ve ayrıntılı hale gelecektir. Özellikle 1905 ve 1917 sarsıntılarının işlendiği bölümlerde okur şimdiye kadar bilinmeyen çok sayıda ayrıntılı bilgi ve şimdiye kadar yayınlanmamış zengin belgeler bulacaktır.

3. Burada kesinlikle hesaba katmamız gereken bir zorluk var: Rusya ile Batı Avrupa'nın genel evrimi arasındaki farklılık. Açık söylemek gerekirse, yapılması gereken, Rus Devrimi'nin sergilenmesinden önce ülkenin genel bir tarihsel incelemesinin yapılması veya daha da iyisi Rus Devrimi'nin bu çerçevenin içine yerleştirilmesidir. Ne var ki, böylesi bir görev, konumuzun sınırlarını fazlasıyla aşar. Bu engeli aşmak için, gerekli gördükçe okura birtakım tarihsel kavramları açıklayacağız.